

Ønsker til strukturreformen

Møde med Kommunaludvalget
den 18. April 2005

Regionernes opgaver

- **Flere opgaver på miljøområdet**
 - vandområdet og naturbeskyttelse
- **To trafikselskaber på Sjælland**
- **Social- og undervisningsområdet**
 - sikkerhedsnet og forsyningsansvar
 - spilleregler ifht. kommunerne
 - voksenspecialundervisning
- **Dynamik og fleksibilitet – behov for råderum (kommunalfuldmagten)**

Ordentlige vilkår for regionsrådet

- **"Fleksibelt forretningsudvalgsstyre"**
 - Hvorfor skal ministeren godkende afvigende styreform?r
 - Hvorfor ikke mulighed for forretningsudvalg i forberedelsesudvalg?
- **Vederlæggelse af de folkevalgtes arbejde**
 - nye arbejds- og samarbejdsformer
 - respekt for tid
 - inddragelse af mange, undgå "repræsentantskab"

Sammenligning af vederlæggelse

Amtsråd	Regionsråd
Amtsborgmester: 723.000 kr.	Formand: 723.000 kr.
Udvalgsformand: 200.000 kr.	Næstformænd: 72.000 kr.
Menig m. i to udvalg 140.000 kr.	Menige: 70.000 kr.
	Forretningsudvalg ml. 38.000 – 65.000 kr.
Samlet årligt vederlag på landsplan 65 mio. kr. (inkl. Kbh/Fr.berg)	Ekstra midler til udvalg: (gns. 18.000 kr. pr. medlem, inkl. formænd) Pr. år på landsplan: 25 mio. kr.

Vederlæggelse i Skåne

- Samlet årlig vederlæggelse på knapt 30 mio. kr.:
 - 149 rådsmedlemmer, grundhonorar i alt 3,7 mio. kr.
 - Regionsstyrelsen inkl. 8 fuldtidspolitikere, i alt 5,5 mio. kr.
 - Honorar i udvalg, 1.000 kr. (heldags) og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Årlig udgift pr. udvalg varierer ml. 0,8 – 2,5 mio. kr.

Postbetsforretning i de regioner (delgi)	Regeringsforlig	Amtsbetsforretningerne forlig	Mærkedigt ved Amtsbetsforretningerne forlig
Formand	723.000	723.000	0
Næstformand	2 x 72.000	2 x 72.000	0
Mange medlemmer af over formanden	40 x 70.000	40 x 70.000	0
Politikere med særlige opgaver, formandskaber	0	2 x 723.000	1,4 mio. kr.
Udvalg, forretningsudvalg inkl.	723.000 plus 723.000*	2 x 723.000	0,7 mio. kr.
I alt			2,1 mio. kr.
I alt 15 regioner			10,5 mio. kr.

Lønnings- og takstnævn

- Bør dele i to: Et vedr. sygesikring og et vedr. ansatte (som nuværende lønningsnævn)
- Sammenhæng til det kommunale område nødvendig
- Nævnet bør give mandater og godkende
- Statslige embedsmænd bør ikke have vetoret

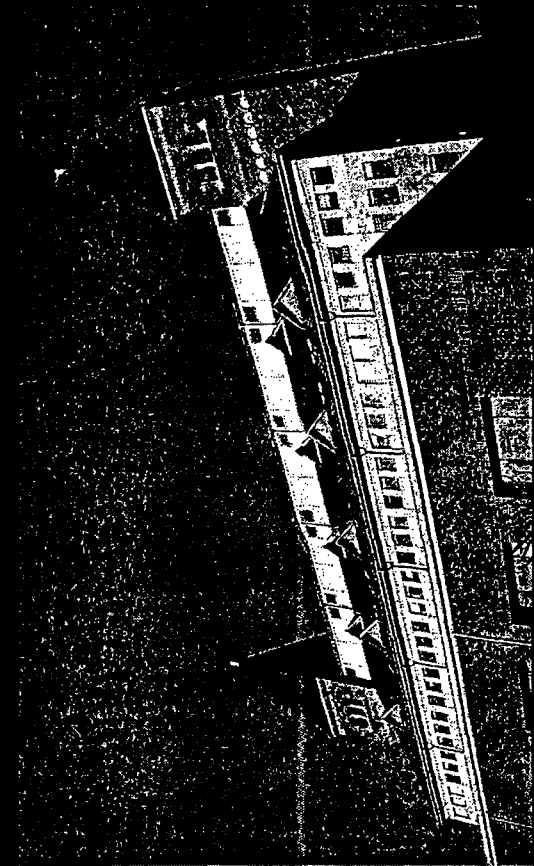
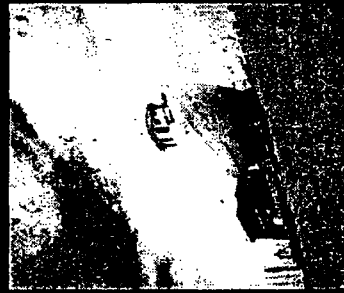
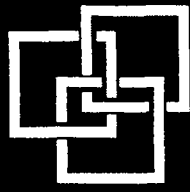
Regionernes finansiering

- **Skatteindtægter**
- **Kommunal medfinansiering - sundhed**
 - Gerne højere grundbeløb
 - Aktivitetsbestemt medfinansiering, hvor kommunerne reelt kan forebygge/har alternativer
- **Låneadgang**
 - Det sociale område og sundhedsområdet

Delingsregler - procedureloven

- **Aktiver og passiver**
 - Hvordan håndteres nettoprincip i praksis?
 - Værdiansættelse (eks. veje) og gæld
 - Pensioner
- **Personale - tryghed og inddragelse**
 - § 190 i socialloven
 - Overdragelse til staten "en bloc"

Amtsrådsforeningens Generalforsamling 2005

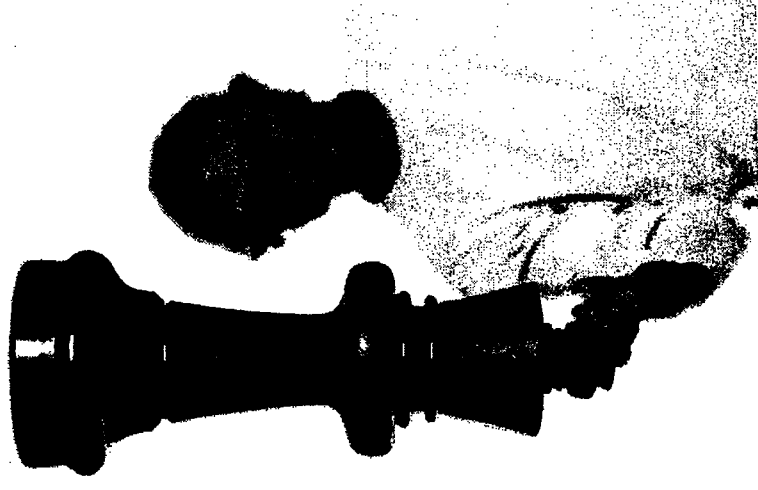
Eksempler på opgaver løst under kommunalfuldmagten

- Kunstmuseet Arken
- Forskerparker
- Musikkens Hus, Nordjyllands Amt
- Udviklingsprojekter om forebyggelse og genoptræning
- Botilbud til handicappede og sindslidende
- Forskning i stamceller

**”Ministerbemyndigelser er
en uskik eller en absolut
nødløsning i et folkestyre”**

Britta Schall Holberg i Spidsen på P1

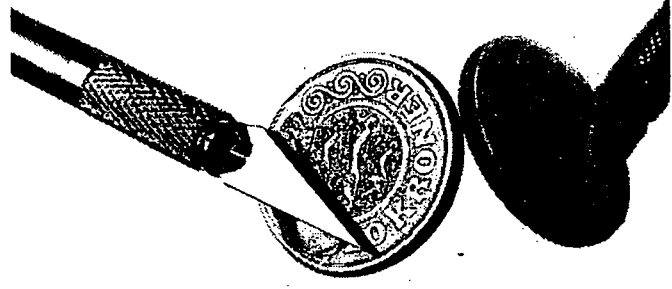
**”Den aktivitetsbaserede kommunale
medfinansiering vil skabe bureaukrati,
øget kassetækning og frustration”**

Professor Kjeld Møller Pedersen

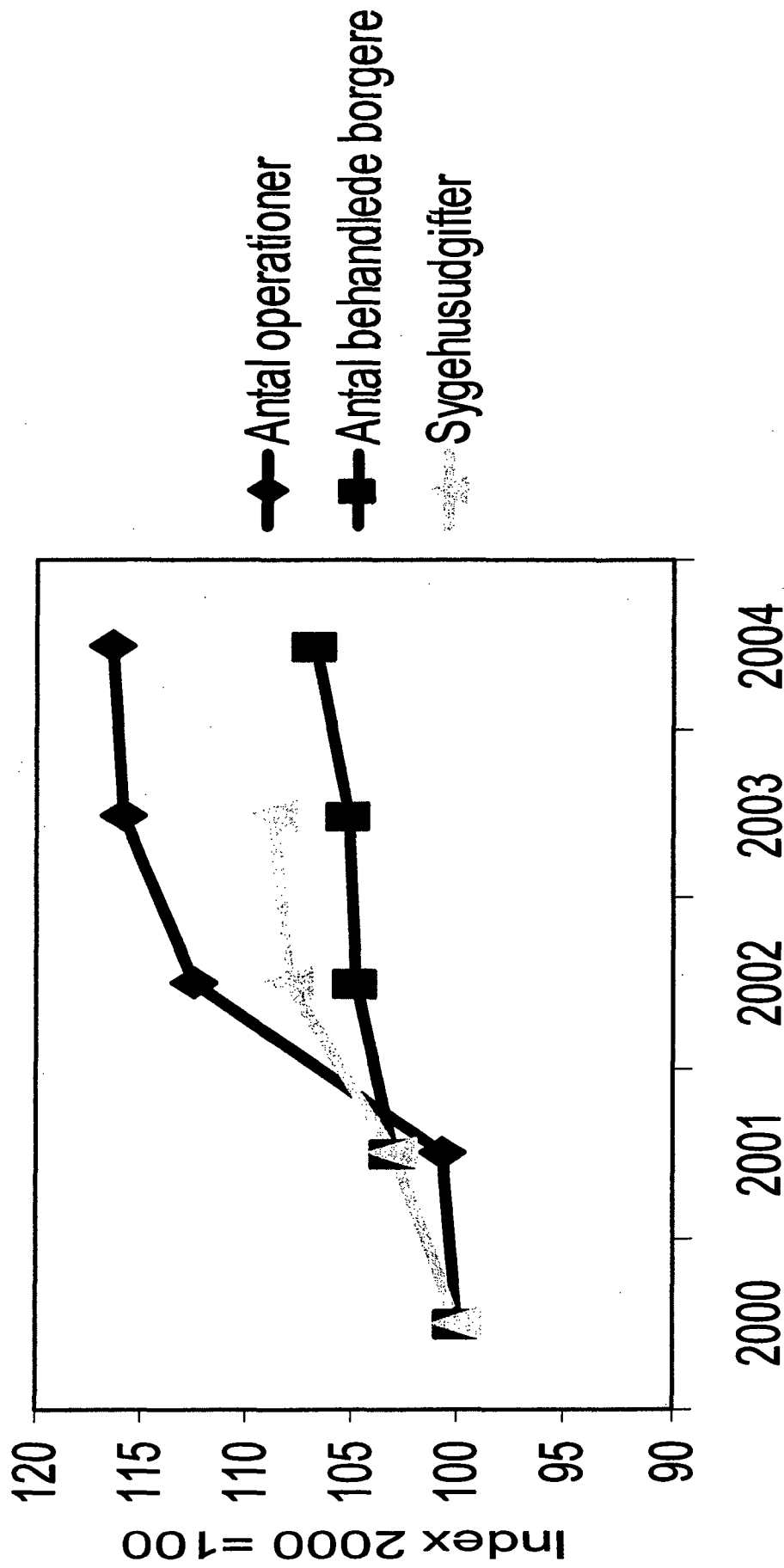

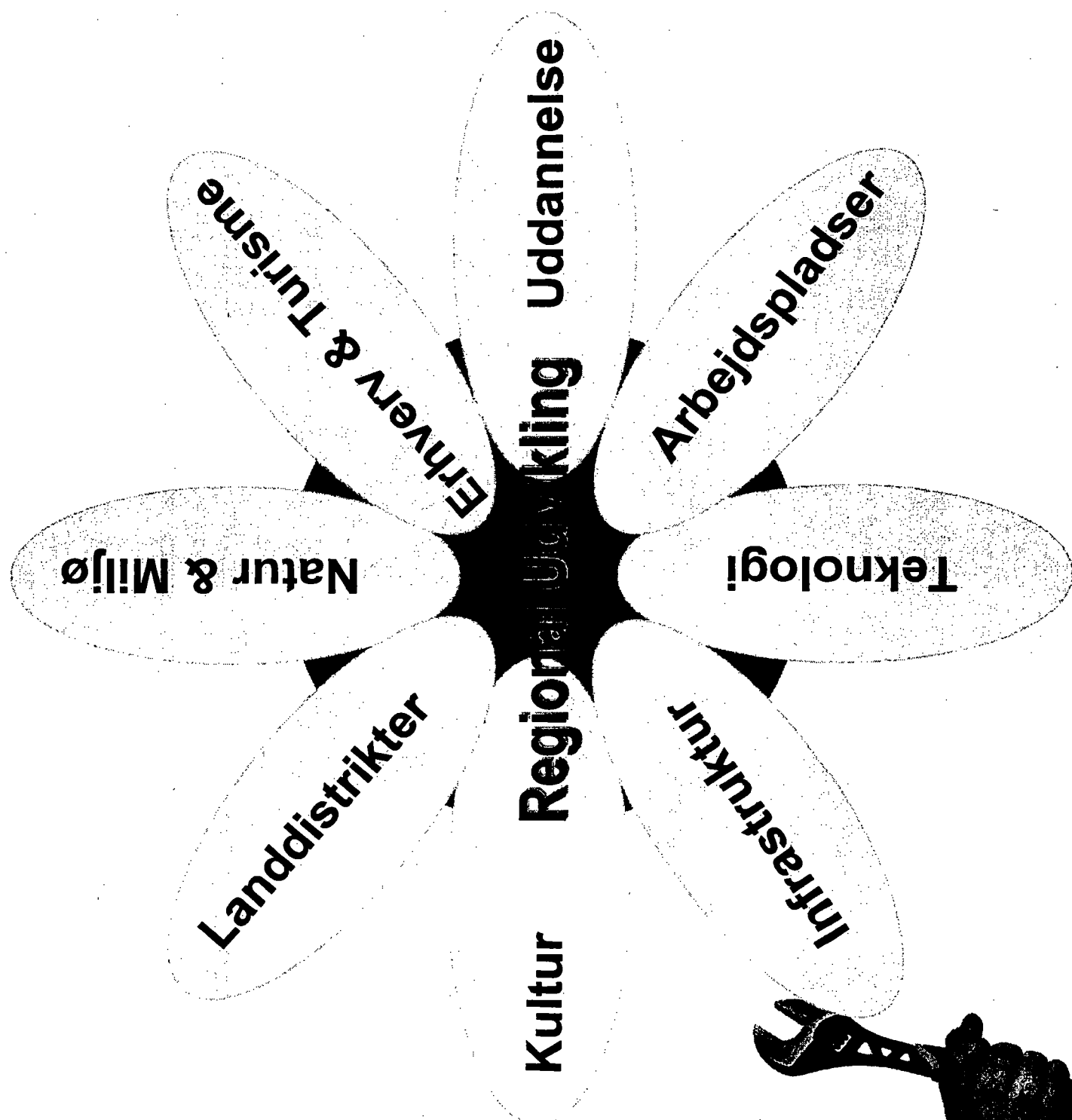
Intelligent model for kommunal medfinansiering

- Mulighed for større grundbidrag
- Målttet aktivitetafhængig finansiering
- Aftalebaseret aktivitetafhængig model

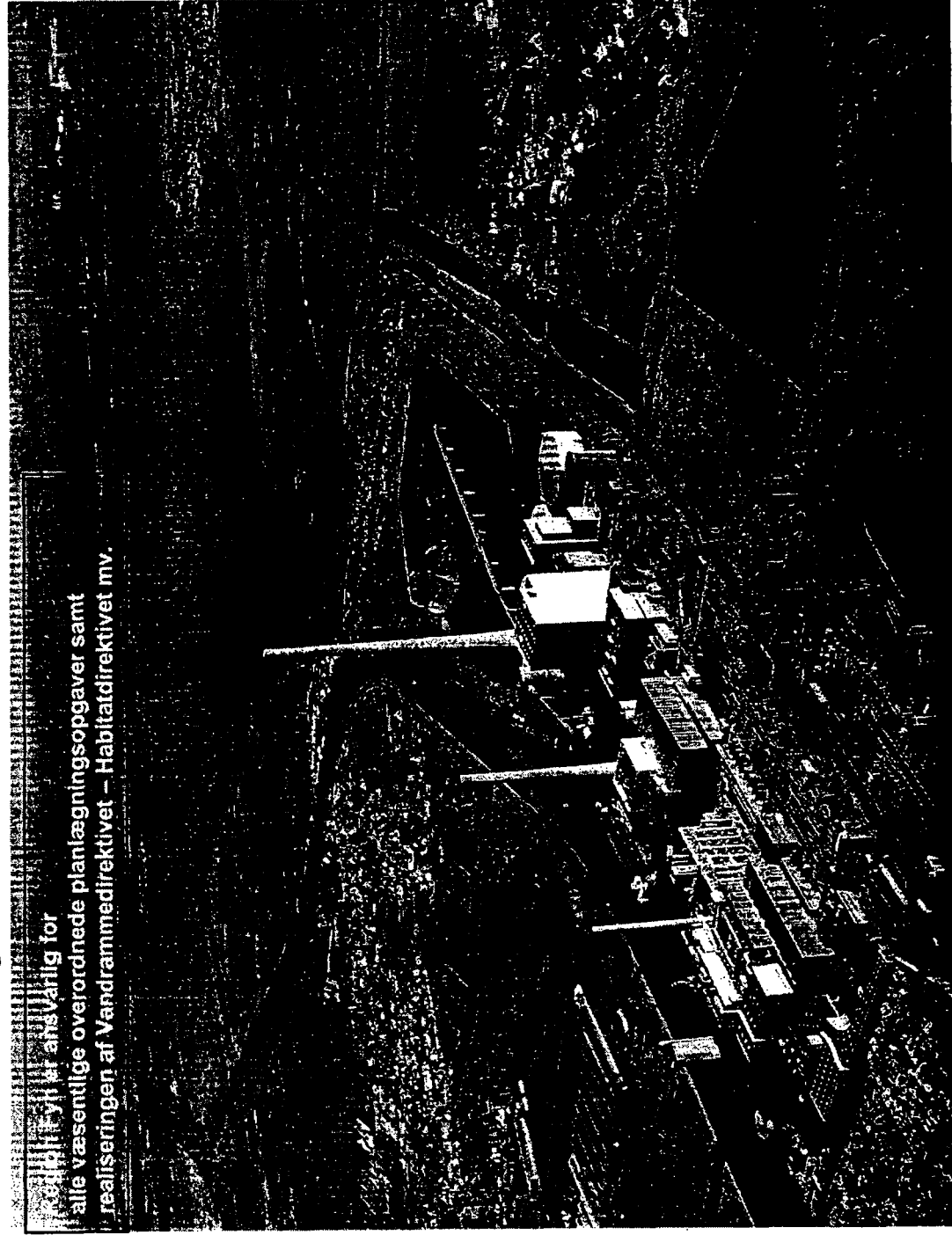

Operationer, antal borgere behandlet og sygehusudgifter 2000 til 2004 (2000=100)

Den nuværende opgavevaretagelse på natur og miljøområdet eksemplificeret ved Odense Fjord – Odense Å

Projektet er ansvarlig for alle væsentlige overordnede planlægningsopgaver samt realiseringen af Vandrammedirektivet – Habitatdirektivet mv.

Kystzoneadm.
Strandbeskyttelseslinje
Varetages af Staten

Adm. af naturområder,
også internationalt
beskyttet, overtages af
kommunerne

Kommunerne vil
fremover kunne give
tilladelser til Havbrug

Overvågning, samt vand-
og Natura 2000-planer
med indsatsprogrammer
overtages af staten

De 5 kommuner skal udarbejde
handleplaner, der lever op til
vand- og Natura 2000-planerne
og føre dem ud i livet

Varetagelsen af amtens opgaver i fremtiden på plan-, natur og miljøområdet efter Regeringens aftale og lovforslag om strukturreform eksempelvis ved Odense Fjord – Odense Å's nedre løb

Råstofindvinding
overtages af
Regionen

Tilsyn med større
kommunale affalds-
bortskaffelses-
anlæg overtages
af Staten
– de mindre fører
kommunerne tilsyn
med

Klaptilladelser til
opgravninger fra
Odense Kanal og
sejrende flyttes til
kommunerne

Fynsværket
overtages formentlig
af Staten fsv. angår
fremtidig miljøgod-
kendelse/tilladelse

Jordforureningsdepot
overtages af Regionen

Odense Kommunes
Nordest-renselanlægs
udløbsledning.
Staten overtager tilsynet.
Kommunen giver udled-
ningstilladelse til sig selv.

Odense A.
Vandløbsvedligeholdelse
og vandløbenes forbed-
ringer flyttes fremover til
de 5 kommuner

Overløb fra Odense By's
kloaksystem.
Kommunen giver
udledningstilladelser til
sig selv

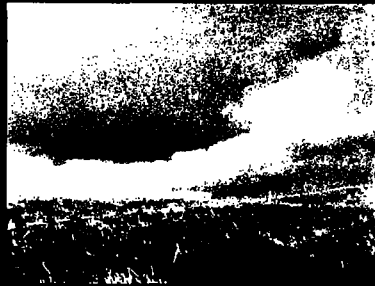
H. J. Hansen skrotbehandling overtages
formentlig af Odense Kommune

Fynsværkets kølevandsudledning skal
formentlig fremover behandles af Staten

2005

Amtsråds-foreningen

Må ikke offentliggøres, før den er holdt – dvs. den 14. april 2005, kl. 13.00

Indledning

Som I ser, kan reformen blive en succes. Skeptikerne vil spørge: "Er det en realistisk fremtidsvision?" Mit svar er et klart "JA", hvis regionerne får de rette betingelser.

De kan skabe bæredygtig regional udvikling og vækst for hele landet.

De kan videreudvikle et sammenhængende sundhedsvæsen, som allerede er blandt de bedste i verden.

Og de kan blive et sikkerhedsnet for de svageste grupper i samfundet.

Regionerne er parate til at tage handsken op. Der er dog især tre forhold, der skal forbedres:

For det første skal regionerne have effektive instrumenter til at løse deres opgaver.

For det andet skal de have de nødvendige ressourcer.

For det tredje skal politikerne have rimelige arbejdsvilkår.

Frihed i opgavevaretagelsen

Regionerne er ikke til at komme uden om. Større kommuner kan løse flere opgaver end i dag. Men det er uforståeligt, at reformen flytter så mange opgaver til staten.

Regionernes mulighed for at løse væsentlige samfundsopgaver er gjort unødigt vanskelig. For regionerne må kun varetage opgaver, der udtrykkeligt er omtalt i en sektorlov. Det betyder, at den såkaldte kommunalfuldmagt ikke kommer til at gælde for regionerne.

Forligspartierne betegner det som en positiv afgrænsning af opgaverne. Men i virkelighedens verden er det en negativ spændetrøje.

Med afsæt i kommunalfuldmagten har amter og kommuner udviklet mange nye tilbud til borgere og virksomheder. Ofte har initiativerne senere ført til lovgivning, der har udbredt tilbuddene til borgere i hele landet.

Forandringer sker i et stadigt hastigere tempo. Det er ufleksibelt og handlingslammende, hvis der først skal skaffes lovhjemmel til konkrete initiativer, eller man skal overveje, om en given aktivitet skal ske i henhold til den ene eller anden bestemmelse i en sektorlov.

Det har været – og bør også fremover – være en god økonomisk grundlov, at ansvaret for opgaver og økonomi følges ad.

Det vil derfor være naturligt, at regionerne selv kan udskrive de skatter, som er nødvendige for at finansiere deres opgaver. Men sådan skal det altså åbenbart ikke være. I hvert fald ikke lige nu.

Centralisering

Der er i de 49 lovforslag mange eksempler på øget centralisering og større magt til staten. Der er blandt andet omkring 200 nye bemyndigelser og beføjelser til ministre og styrelser.

Det er et demokratisk problem. For det betyder, at ministre og embedsmænd kan fastsætte regler uden at inddrage folkevalgte i Folketing, regioner eller kommuner i beslutningerne.

Bemyndigelser kan ikke helt undgås. Men der skal luges ud i antallet, og formålet med bemyndigelserne skal gøres tydeligere.

Lønnings- og Takstnævn

Et eksempel på øget statslig styring og kontrol er forslaget om regionernes Lønnings- og Takstnævn.

Forslaget indebærer, at statslige embedsmænd får vetoet overfor regionale politikere, når der fremover skal forhandles overenskomster for ansatte i regionerne og for de privatpraktiserende sundhedspersoner.

Er begreber som samtale, koordinering og aftaler blevet umoderne? Veto-retten er et udtryk for mistillid til regionerne. Regeringens mål kan nås med andre midler.

Den fremtidige opgaveløsning på sundheds- og socialområdet gør, at vi får endnu mere behov for samarbejde og koordinering mellem region og kommuner. Det betyder, at arbejdsvilkårene for de ansatte bør være nogenlunde ens.

Det er derfor nødvendigt at ændre forslaget, så det velfungerende samarbejde mellem de kommunale organisationer kan fortsætte – og som i dag – samstemmes med staten.

Nye politiske roller og arbejdsvilkår

Der venter store og vigtige opgaver for politikerne i regionsrådene. En af disse opgaver bliver den politiske styring af sundhedsvæsenet, hvor samarbejdet med kommunerne skal udbygges.

Der skal arbejdes strategisk og visionært, så der skabes optimale rammer for investeringer, vækst og gode tilbud til borgerne.

Det er også vigtigt, at politikerne er med til at sikre kvalificerede tilbud til de svageste borgere på uddannelses- og socialområdet.

Forligspartierne foreslår, at der bliver indført et "fleksibelt forretningsudvalgsstyre". En model, der sikkert vil blive anvendt nogle steder.

Men det enkelte regionsråd bør have frihed til at organisere det politiske arbejde på basis af regionens særlige forhold og rådets egne ønsker. Også uden at ministeren skal godkende det i hvert enkelt tilfælde.

Politikerne i de nye regioner skal sikre en bred inddragelse af borgere og brugere, erhvervsfolk og ansatte i udvalg og råd. Der skal tænkes kreativt for at inddrage flest mulige borgere så meget som muligt i de politiske processer.

Der bliver et betydeligt arbejde, der omfatter mere end at deltage i de regelmæssige møder i regionsrådene.

Regionsrådet må ikke blive et repræsentantskab! Der skal være respekt for, at politisk arbejde kræver en særlig indsats og tager tid. Alle politikere og politiske partier skal have rimelige vilkår for at deltage i den demokratiske proces.

Europarådet

Da Europarådets konvention for lokalt selvstyre blev udarbejdet i 1986, var Danmark et af de første lande, der ratificerede konventionen uden forbehold.

Konventionen understreger det lokale selvstyres betydning og slår fast, at opgaver bør løses så tæt på borgerne som muligt i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europarådet har i sin regelmæssige overvågning for nylig besøgt Danmark og aflægger nu rapport. Rapportens anbefalinger er klare.

De nye regioner bør have ret til at udskrive skatter. De bør have flere opgaver end sundhedsvæsenet. Og de bør kunne indgå i samarbejde med andre.

Rapporten opfordrer til, at de nye regioner bliver omfattet af Den europæiske Konvention for Lokalt Selvstyre. Det kan vi tilslutte os.

Sundhed

På sundhedsområdet hilser vi sammenskrivningen af de forskellige sundhedslove velkommen.

Lovforslaget indeholder flere positive elementer. For eksempel bliver kommunernes ansvar for forebyggelse og sundhedsfremme nu gjort tydeligere.

Amternes nuværende samarbejde med kommunerne skal fortsætte og videreudvikles i særlige koordinationsudvalg, og der skal indgås sundhedsaftaler mellem region og kommuner.

Der er dog også bestemmelser, som bør ændres.

Der er lagt op til en hidtil uset grad af statslig kontrol og regulering, der kan føre til detaljestyre og ansvarsforflygtigelse. Det bliver afgørende, at de centrale sundhedsmyndigheder formår at udøve deres magt og beføjelser i et ligeværdigt samarbejde og i dialog med regionerne.

Vi mangler også en præcisering af regionernes rolle i forebyggelsen. De skal have et klart ansvar for den forebyggelsesindsats, der sker som led i patientens behandling. De skal også have en klar hjemmel til at bistå kommunerne med at koordinere og udvikle deres indsats på forebyggelsesområdet.

Høringsrunden har vist, at sundhedsøkonomer, eksperter og sundhedsfaglige organisationer er dybt betænkelige ved regeringens finansieringsmodel. De forudser, at sundhedsvæsenet bliver ført ud på et oprørt hav af bureaukrati, kassetænkning og parallelle sundhedstilbud.

Såfremt regeringen alligevel fastholder sit forslag om kommunal medfinansiering, har Amtsrådsforeningen et konkret forslag til, hvordan der kan rettes op på de mest uhenigtsmæssige elementer:

Den kommunale medfinansiering skal være en del af de sundhedsaftaler, der skal indgås mellem kommuner og region.

Medfinansieringen skal være af en vis størrelse. Det giver en mere forpligtende dialog mellem regionen og kommunerne om det samarbejdende sundhedsvæsen. Grundbidraget skal være den centrale økonomiske brik – og gerne større end de 10 procent, som regeringen har foreslået.

De aktivitetsbestemte tilskud skal målrettes mod områder, hvor kommunerne reelt kan forebygge sygehusbehandlinger.

Hvis den nuværende model bliver fastholdt, får kommunerne en møllesten om halsen. De skal betale for behandlinger, som de alligevel ikke har en jordisk chance for at forebygge. Der bliver heller ikke taget højde for kommunale forskelle i behovet for sundhedsydelse. Der kommer diskussioner mellem regioner og kommuner om uretfærdighed og kassetænkning.

Realvækst

Et godt sundhedsvæsen bliver først og fremmest skabt af de mange medarbejdere, der hver dag tager sig af patienterne. Til dem skal der lyde en stor tak for et fremragende stykke arbejde.

Kravene til sundhedsvæsenet er store. Kvalitet og service skal være i top. Ventetiderne skal være så korte som mulige. Der vil fortsat være et pres for højere aktivitet. Samtidig vil nye og dyrere behandlinger være en del af hverdagen.

Amterne har indtil nu leveret varen. Flere bliver behandlet. Og ventetiderne falder. Men det koster, og der skal bruges flere penge. Sådan har det været i mange år. Det vil også gælde fremover.

Vi kan stadig rationalisere og effektivisere. Men danske og udenlandske erfaringer viser, at der er en underliggende vækst i udgifterne til sundhed på tre-fire procent om året. Midlertidige opbremsninger i økonomien fører til længere ventetider og dårligere behandling.

Omlægning af finansieringskilderne og nye produktivitetsfremmende metoder kan ikke i sig selv dække alle økonomiske huller eller betale for nye store landvindinger på f.eks. kræftområdet.

Udvikling af sundhedsvæsenet

Det giver mening, at sundhedsvæsenet styres af regionalt folkevalgte politikere, som kan forme og udvikle sundhedsvæsenet efter de lokale behov.

Regionerne vil fortsætte det arbejde, som amterne har sat i gang med at udvikle det sammenhængende patientforløb på tværs af sygehuse og primærsektoren.

Det er vigtigt, at regionerne har de nødvendige instrumenter til at indgå forpligtende samarbejder med private virksomheder om bl.a. forskning og udvikling.

Vi har brug for én sundhedspolitik. Ikke én politik for sygehuse og én politik for praksissektoren.

Der skal være sammenhæng mellem sygehusafdelinger og mellem faggrupper. Og der skal være sammenhæng mellem sygehuse, praksissektor og de kommunale sundhedstilbud. De praktiserende læger skal også fremover være gate-keeper i forhold til det specialiserede sundhedsvæsen. De skal også spille en nøglerolle i patientforløb på tværs af sundhedsvæsenet.

Det er det udgangspunkt, vi har for de kommende forhandlinger med Praktiserende Lægers Organisation om fornyelse af overenskomsten for almen praksis.

Det handler om at udvikle nye økonomiske incitament og om at fortsætte arbejdet med kvalitetsudvikling og anvendelse af IT i praksissektoren. I fremtiden bliver der også mere behov for, at lægerne arbejder sammen i større klinikker.

Kommunerne får flere opgaver inden for sundhedsområdet. Vi hilser dem velkommen som samarbejdspartnere.

Regionerne vil stille den nødvendige rådgivning og erfaring til rådighed, så vi samlet kommer godt i gang med at udvikle fremtidens sundhedsvæsen.

Men samarbejde forpligter. Der er nogle spilleregler, som alle må anerkende. Kommunerne skal med i Den Danske Kvalitetsmodel. De skal også være med i sundhedsvæsenets store IT-projekter – som for eksempel sundhed.dk, MedCom og den elektroniske patientjournal. Ikke kun som meningsdannere. De skal også bidrage økonomisk.

Det er med stor tilfredshed, at vi sidste efterår kunne skrive under på en aftale med sundhedsministeren om at etablere Den Danske Kvalitetsmodel med hovedsæde i Århus og med egen bestyrelse.

Vi er dermed enige om i fællesskab - og efter en fælles model - at sætte kvalitetsudvikling i sundhedsvæsenet i fokus.

Sundhedsvæsenet skal være mere gennemsigtigt. Det er derfor vigtigt, at oplysninger om kvalitet og service offentliggøres på en meningsfyldt og forståelig måde.

Desuden skal patienterne inddrages i endnu højere grad end i dag. Vi ser gerne, at den kommende sundhedslov indeholder konkrete bestemmelser om nedsættelse af regionale brugerråd.

Uanset hvad loven siger, vil vi tage initiativ til at samarbejde med patientorganisationerne for i højere grad at sætte patienten i centrum.

Socialområdet

Mennesker med handicap skal også efter 2007 have ordentlige vilkår. En af de organisationer, som har præget debatten, er De Samvirkende Invalideorganisationer.

Lad os prøve at skrue tiden frem til år 2010 og høre, hvordan situationen kan se ud til den tid.

Det er afgørende for handicappede og andre brugere på socialområdet, at der er relevante tilbud af høj kvalitet. Derfor er fremtidsvisionen om regionerne som sikkerhedsnet for de svageste positiv.

I bemærkningerne til lovforslaget om social service hedder det – og jeg citerer – ”at den brede vifte af tilbud og den særlige ekspertise, som borgerne og kommunerne kan benytte i dag, skal udvikles og understøttes”.

Men ambitionerne krakelerer, når man læser selve lovforslaget. Usikkerheden for brugerne er for stor. I realiteten kan den nødvendige tværfaglige viden og ekspertise på det mest specialiserede område kun fastholdes og udvikles på regionalt niveau.

Hvis kvaliteten af ydelserne skal fastholdes, må vi sikre regionernes mulighed for at leve op til deres ansvar. Det kan vi ikke, hvis den enkelte kommune allerede inden den 15. februar 2006 frit kan forlange at overtage de institutioner, den ønsker.

Med denne bestemmelse forsvinder den nødvendige sammenhæng, og brugerne bliver i alt for høj grad afhængige af den enkelte kommunes beslutninger.

Fordelingen af institutioner mellem kommuner og regioner må ikke være en hastesag inden for urealistiske tidsfrister. Vi må have en samlet regional planlægning, hvor kommuner og regioner gensidigt forpligter sig til en arbejdsdeling for en 4-årig periode. Derved kan de handicappede få overblik og indsigt i både de aktuelle tilbud og den forventede udvikling på området.

Specialundervisning

En del af de børn, unge og voksne, som modtager specialiserede ydelser fra amternes sundhedsvæsen eller socialsektor, modtager også specialundervisning fra amterne. Og så på dette område er det afgørende at sikre og videreudvikle kvalificerede specialydelser.

De fremlagte lovforslag indeholder en noget tilfældig opstilling af navngivne institutioner, som regionerne fremover skal have ansvaret for. Denne vilkårlighed er ikke tilfredsstillende.

Heller ikke løftet om et udredningsarbejde, der først slutter længe efter, at lovene skal være vedtaget, er godt nok.

Psykatri

På psykiatriområdet er det helt afgørende at fastholde de sidste 15 års positive udvikling.

Sindslidende skal indlægges, når hensynet til undersøgelse, diagnostik og behandling tilsiger det. Ellers skal de kunne få den nødvendige støtte og behandling så tæt ved deres dagligdag som muligt.

Vi er meget tilfredse med den definition af regionernes opgaver på psykiatriområdet, der er kommet ind i regeringens forslag til den nye sundhedslov. Også finansieringsreglerne er blevet forbedret.

Lovforslaget kan understøtte det fremtidige arbejde med at sikre sammenhængen i psykiatrien i samarbejde med kommunerne.

Regional udvikling

Med strukturreformen bliver der for første gang lovgivet om den regionale udvikling. Regionerne skal være lokomotiver for vækst og udvikling i deres område.

Regional udvikling handler om at udnytte de samlede vækstmuligheder, så det bliver attraktivt at bo og arbejde i alle dele af landet, og om at sikre et Danmark i balance.

Lad os prøve endnu engang at se frem i tiden – frem til år 2010 - og høre en erhvervsmand og en forsker.

Regeringen fremhæver regionernes rolle som vækstdynamoer. Den europæiske udvikling peger i samme retning.

Vi får regioner, der kan matche Europas øvrige regioner. Det interregionale samarbejde får et helt nyt perspektiv. De nye regioner skal udnytte den internationale dimension til at finde nye veje til de bedste løsninger på konkrete problemer.

Indsigt i EU-politik bliver afgørende for, at regionerne kan løfte deres strategiske udviklingsopgaver. Vi skal både udnytte formelle og uformelle kanaler som for eksempel EU's Regionsudvalg og Europaparlamentet.

Den regionale udviklingsplan, der går på tværs af de forskellige sektorer, bliver et vigtigt værktøj. Planen skal indeholde visioner for erhverv, beskæftigelse, uddannelse, teknologi, miljø og kultur.

Vi skal i Danmark blive bedre til at etablere samarbejde og formidle viden mellem virksomheder, skoler, forskningsinstitutioner, videregående uddannelsesinstitutioner og teknologisk service i ind- og udland.

Regionerne er et naturligt omdrejningspunkt for en sådan dialog. De skal også have mulighed for at indgå i forpligtende partnerskaber med private virksomheder.

Amterne har fået mulighed for at tyvstarte etableringen af de nye vækstfora allerede her i 2005. Det er et godt initiativ, som alle amter har taget vel imod. Der er nu sat turbo på opgaven.

Forudsætningen for, at regionerne får muligheder for at leve op til rollen som vækstdynamoer, er, at de får tilstrækkelige kompetencer og økonomi til at sætte skub i nye aktiviteter.

Uddannelse

Vi er i gang med at gennemføre gymnasireformen. Søgningen til det almene gymnasium er steget med 5,3 procent i år og slår dermed sidste års rekord. Frekvensen er nu oppe på 38 procent. Nok fordi valgmulighederne er blevet større. Men også fordi der er adgang til gymnasier i alle egne af lande: De store byer, forstæderne, købstæderne og landdistrikterne.

Gymnasiet er ikke den eneste ungdomsuddannelse. De unge skal også have mulighed for andre uddannelser i deres lokalområde.

Derfor skal regionerne som led i den regionale udvikling koordinere alle ungdomsuddannelser og have indflydelse på de enkelte uddannelsesinstitutioners kapacitet.

Kun sådan kan målsætningerne om, at alle skal have en ungdomsuddannelse og 50 procent af de unge en videregående uddannelse, gå i opfyldelse.

Miljø

På miljøområdet er strukturreformen ét stort tilbageskridt. Specielt i betragtning af, at ét af de vigtigste formål med reformen har været at sikre en faglig bæredygtighed.

Det er ødelæggende, at miljøarbejdet atomiseres og spredes på 99 kommuner og 8 nye statslige miljøenheder. Kommunerne bliver endda nødt til at gå sammen i fælleskommunale enheder.

Man kunne få en langt stærkere miljøindsats ved at bygge på regionerne. Og så kunne man få den tillægsgevinst, at også miljøet bliver underlagt et lokalt og regionalt politisk ansvar.

Lad mig give et eksempel. I dag har Fyns Amt ansvaret for alle væsentlige reguleringer af natur- og miljøopgaver ved Odense Å's udmunding i fjorden. Det er enkelt.

Men forligspartiernes forslag medfører, at der kommer mange flere aktører på banen, der skal samarbejde for hver især at kunne løfte opgaven.

Det er aldrig for sent at ændre noget til det bedre. Især opgavefordelingen på vandområdet bør ændres.

Næsten alt, hvad vi foretager os, viser sig i vandmiljøet. Det er derfor oplagt at kigge på koordinationen på vandmiljøområdet, hvis man vil gøre noget for at bevare et samlet overblik.

Regeringens forslag betyder, at fire styrelser i Miljøministeriet og et ukendt antal styrelser i Fødevareministeriet skal overtage amternes opgaver. Det kræver en bred fortolkning af mantraet: "En indgang til det offentlige."

Trafik

Den kollektive trafik er ét af de områder, hvor resultatet af strukturreformen peger i den rigtige retning. Kommuner og regioner kan i de nye, fælles trafikselskaber sikre en hensigtsmæssig udvikling.

Der er dog væsentlige skønhedspletter. Når regeringen for eksempel ikke vil sammen-tænke bus- og togtrafik, er der intet objektivt grundlag for at kræve, at der kun skal være ét trafikselskab på Sjælland, Lolland og Falster.

Den kollektive trafik ind til Hovedstaden bindes sammen af togene, ikke af busserne. Der bør derfor være to trafikselskaber i Østdanmark, der følger de nye regionsgrænser.

Den regionale kollektive trafik er andet end busser. Selv om to byer er betjent med tog, kan det tage lang tid at komme fra den ene til den anden. Trafik – uanset om den foregår på vej, skinner eller til vands – er en væsentlig forudsætning for regional udvikling.

Også derfor er ét trafikselskab på Sjælland en dårlig idé – man kan nemt komme til at fokusere énsidigt på trafikken for eksempel til og fra København og glemme trafikken på tværs.

OK 2005

Overenskomstforhandlingerne for den kommende periode er netop afsluttede. Jeg kan se, at en række organisationsrepræsentanter er til stede i dag. Til jer vil jeg gerne sige tak for kampen og for indsatsen for at finde løsninger, der både tilgodeser amternes og de ansattes ønsker.

Dette års overenskomstforhandlinger var af to grunde særligt udfordrende.

Sundhedskartellet havde meldt sig ud af KTO. Og forhandlingerne blev ført efter den omvendte model, hvor flere emner blev forhandlet med de enkelte organisationer - frem for med KTO.

Resultatet er velkendt: Sammen med alle organisationer – også Sundhedskartellet - kom vi i hus med økonomisk ansvarlige aftaler, som også giver større budgetsikkerhed. Det er glædeligt, at alle overenskomstaftaler nu er godkendt.

Amterne har denne gang været med i hele forløbet, også der hvor forligene blev skabt. Det giver blandt andet den bonus, at amterne får øget ejerskab til resultaterne og undervejs har vurderet konsekvenserne af mulige ændringer.

Personale

Den næste store udfordring bliver at udarbejde forslag til, hvor alle vore ansatte skal arbejde efter 1. januar 2007.

Den enkelte medarbejder må ikke føle sig som en brik i et politisk spil. Der skal skabes størst mulig tryghed i en åben dialog om mål, metoder og proces.

Amtsrådsforeningen har foreslået en 3-trins-raket for at sikre en ordentlig fordeling af medarbejdere til staten og kommunerne.

For det første skal amtets ressourceforbrug opgøres.

For det andet skal der udarbejdes forslag til ressourcefordeling mellem myndighederne.

Og for det tredje skal der laves forslag til fordeling af personalet som grundlag for den endelige aftale.

En sådan metode vil være et godt instrument i dialogen med kommunerne, ministerierne og de statslige institutioner, selv om den ikke er tænkt helt ind i procedureloven.

På socialområdet er der en særlig krølle. Personalet på institutioner kan inden for et kort interval få to modsatrettede beskeder om, hvilken myndighed de skal være ansat under i fremtiden.

Heller ikke for de medarbejdere, der skal overflyttes til staten, er der fundet en tilfredsstillende løsning.

I forbindelse med de nu afsluttede overenskomstforhandlinger aftalte vi en række tiltag, der skal bidrage til at skabe tryghed, når ansatte skal skifte arbejdsgiver.

Jeg vil her særligt fremhæve løngarantien, der blandt andet betyder, at de medarbejdere, der bliver omfattet af reformen, bevarer deres løn i hele overenskomstperioden.

Økonomi

Om kort tid begynder de årlige økonomiske forhandlinger med regeringen om næste års budgetter.

Efter regeringens opfattelse er strukturreformen udgiftsneutral. En smuk ambition, som ikke må skygge for virkeligheden. Der bliver merudgifter de første år til personale, udstyr, IT-systemer og bygninger. Sådanne merudgifter kan ikke finansieres ved besparelser på den løbende drift.

Regeringens oplæg til forhandlingerne for de kommende år kan vi læse i regeringsgrundlaget. Der er afsat en halv milliard kroner til sundhedsområdet og stort set nulvækst på alle andre områder.

Lad mig slå det fast på forhånd: Det er urealistisk.

Alene på sundhedsområdet er der et underliggende behov for vækst på tre-fire procent om året. Det er forudsætningen for kortere ventetider og for at tage nye behandlingsmetoder i brug.

På undervisningsområdet stiger elevtallet, så udgifterne kan ikke reduceres. Regeringen har meldt ud, at bustaksterne ikke kan hæves. Og på det sociale område er der behov for særlige forbedringer.

Vi må nøgternt konstatere, at de rammer, vi har aftalt for 2004 og 2005, ikke er tilstrækkelige.

Vi vil i amterne både i år og næste år opføre os økonomisk forsvarligt og drive vores opgaver så tilfredsstillende, som de økonomiske rammer tillader, uanset om den enkelte opgave fremover skal varetages af kommuner, regioner eller staten. Og amterne vil heller ikke brænde penge af til ufornuftige formål.

Amtsrådsforeningen finder, at regeringens lovforslag om deponering og fastlåsning af skatteprocenter amt for amt ikke er et rimeligt grundlag for de kommende forhandlinger om amternes økonomi.

Inden den slags lovforslag bliver fremsat, burde regeringen drøfte, hvordan de ønskede mål kan opnås. Ikke mindst i 2006 bliver det en stor udfordring at sikre balance i de enkelte amters økonomi. Amternes forudsætninger er meget forskellige.

Reglerne om efterregulering af indkomstskat betyder for eksempel, at 10 amter i 2006 skal betale i alt 1,4 milliarder kroner til staten. Penge, der var en del af balancen for 2003 og dermed er brugt til de aftalte formål.

Amtsrådsforeningen giver gerne regeringen gode råd. Vi har foreslået, at reglerne om efterregulering af indkomstskat bliver ophævet med virkning fra 2006.

Borgernes regioner

Regionerne er hverken statens eller kommunernes regioner. De er borgernes regioner.

Regionerne skal styres regionalt af folkevalgte politikere. De skal ikke styres fra skriveborde på Slotsholmen i København.

Noget af det mest positive ved reformen er derfor, at der er direkte folkevalgte politikere på det regionale niveau.

Regionsvalg 2005

Lad os se, hvordan en forsker forudser det regionale demokrati i 2010.

De nye regionale politikeres første store udfordring bliver valget til de nye regionsråd i november i år. Her er den første mulighed for at skabe interesse og medejerskab på en platform af regionsborgerskab og regional identitet.

Vi amtsrådsmedlemmer er regionernes ambassadører op til valget, og vi må bidrage til den nødvendige opmærksomhed og opbakning til valget gennem entusiasme og gejst.

En fremtidig forening for regionerne

Reformen får også betydning for Amtsrådsforeningen. Efter 1. januar 2007 vil der ikke længere være noget, der hedder Amtsrådsforeningen.

Men hvad skal der så ske? Bestyrelsen i Amtsrådsforeningen er enig om, at der vil være behov for en forening til at varetage regionernes fælles interesser. Den skal være mødested for regionerne og danne netværk.

Den fremtidige forening skal også varetage en række relevante fællesfunktioner som sundhed.dk og Rejseplanen.

Det bliver af flere grunde en anderledes varetagelse af opgaver og repræsentation end den, vi kender i dag. Og det er naturligvis op til de kommende regioner at beslutte, hvorledes fælles opgaver i fremtiden skal løses.

Det er imidlertid vigtigt at være velforberejdet og tage stilling til nuværende rettigheder og forpligtelser. Derfor skal generalforsamlingen i morgen behandle bestyrelsens forslag til proceduren for dette forløb.

Velkommen til fremtidens regioner

Vi vil både nu og i fremtiden være en samarbejdspartner for staten og kommunerne. Vi vil fortsætte vort arbejde med at udvikle den offentlige sektor med konstruktive forslag, så den bliver så effektiv som mulig til gavn for borgerne.

Vi er parate til at løfte den store udfordring med at få sat reformen af hele den offentlige sektor på skinner. Vi gør det med udgangspunkt i borgerne og deres behov.

Vi vil også samarbejde med kommunerne om at fastholde og udvikle det lokale og regionale selvstyre.

Vi har store ambitioner for de nye regioner. De skal videreudvikle et sammenhængende sundhedsvæsen, som allerede er blandt de bedste i verden.

Regionerne skal være et reelt sikkerhedsnet for de svageste grupper i samfundet.

Og allervigtigst – regionerne skal være dynamoer for at skabe bæredygtig regional udvikling og vækst for hele landet.

Velkommen til fremtidens regioner.